

Om Ätiologien af den hereditäre Syphilis.

Af

D:r ADAM ÖWRE

i Kristiania.

Som antydet i min sidste Artikkel om ovenstående Årsagsforhold, indført i nærværende Tidsskrifts femte Bind ("Nye Bidrag til Lösning af Spørgsmålet: Fra hvem arves Syphilis?"), har mine Iagttagelser derover været fortsatte; og jeg agter her at fremlægge Resultaterne. Det kunde måske synes noget tidligt allerede nu at fremkomme hermed, såsom Antallet af Tilfældene vel ikke kan antages at være synderligt stort, da Materialet fremdeles kun tages fra mit private Klientel. Men, dels er det ikke absolut nødvendigt for at bidrage til at få en Sandhed erkendt, at den numeriske Optælling skal være så særdeles stor, når kun det observerede har været nøjagtigt og tilstrækkeligt længe under Observation; og det vover jeg at påstå om mine Tilfælde, hvilket også enhver vil kunne overbevise sig om ved at gennemgå Kasuistikken, der denne Gang indbefatter 13 ikke tidligere omtalte Fædre med 20 Børn, og 9 af de tidligere omnævnte Fædre med 14 nye Børn, — dels anser jeg det rigtigt, at Fakta til Støtte for den Cullerierske Lære fremkommer nogenlunde jævnt, da Flertallet af Forfatterne over dette Arvespørgsmål endnu røster for den syfilitiske Faders Ävne til gennem Sæden alene at kunne overføre Syphilis til sit Afkom; enkelte påstå også: Overførelse af Sygdommen til Moderen ad samme Vej. Disse sidstes Tal er dog i kendeligt Aftagende. Og det er mig en Glæde tillige at kunne melde, at Cullerianerne, om jeg så må betegne CULLERIER'S Menings-

faller, på samme Tid er i Tiltagende. Jeg vil tillade mig i Slutningen af denne Afhandling at omnævne nogle af dem og deres Skrifter.

I 1873 var Antallet af de af mig opregnede specifikke Fædre 29, deres Børn 55.

Som i de tidligere Beretninger¹⁾ vil også i efterstående Kasuistik for de Fædre, som før har været omnævnte og her måtte gentræffes, det da meddelte findes anført mellem "—".

1. I., "i 1868 opført som N:r 10, i 1872 N:r 2, i 1873 N:r 2; syfilitisk Våren 1861, fik i 1866 en Datter og en i 1869, bægge med udmærket Helbred; Våren 1872 en Søn, som på nogle ubetydelige Furunkler når altid har været og fremdeles er frisk;" Hösten 1873 en Søn, som aldrig har været syg.

2. R., "i 1868 N:r 4, syf. Vinteren 1863—64, gift i Maj 1867, fik en Søn i hvert af Årene 1868", 1870 og 1871. Midtsommers 1872 på en Rejse over Nordsøen med stygt Vejr, hvorunder Moderen led meget af Sösyge, en Abort (i 2:den Måned). Omtrent $\frac{1}{2}$ År derefter også en Abort (i 2:den Md.), efter vedholdende og anstrængt Arbejde ved Symaskine og nærmest foranlediget ved Indtagelsen af en stor Dosis sulph. magnes., hvorpå hyppige oeh rigelige Afføringer; så påfulgte Aborten. Våren 1873 også en Abort (2:den—3:dje Md.), uden nogen bestemt påviselig Grund. April 1874, ved Terminen, en Datter, som bestandigt har været frisk og stærk, uden at frembyde noget som helst Spor af specifik Påvirkning. — Gravida fra Juli 1874 befandt Moderen sig ikke rigtigt vel ud over Hösten og aborterede i Oktober (3:dje Md.), uden ydre påviselig Foranledning.

Det skulde vel ikke kunne falde nogen ind for Alvor at ville henføre disse 4 Aborter med deres mærkelige Samtidighed (2:den—3:dje Måned) til en specifik Årsag? Den indbyrdes Lighed er for stor, og Uligheden med de sædvanlige syfilitiske Aborter også for stor; ti der varer som almindelig Regel ethvert følgende Svangerskab længere og længere. — De første 3 normale Fødsler med sundt Afkom vidner også in casu stærkt mod specifik Indvirkning; og en medvirkende Grund til Aborterne kan vel med rette søges i de hurtigt på hverandre følgende Koneptioner — 8 i 7 år?

¹⁾ 1. "Nogle Meddelelser om Genesen af den hereditære Syfilis." Se Forhandlingerne ved de skandinaviske Naturforskeres Møde i Kristiania, 1868.

2. "Fra hvem arves Syfilis? Se Nord. medic. Arkiv, Bind IV, N:r 5, 1872.

3. "Nye Bidrag til Lösning af Spørgsmålet: "Fra hvem arves Syfilis?" Se Nord. medic. Arkiv, Bind V, N:r 19, 1873.

3. J., "i 1872 N:r 7, i 1873 N:r 4; syf. 1862, gift 1868. Hustruen aborterede i Begyndelsen af Februar 1869 (efter Skræk) og i Slutten af December samme År (efter Overanstængelse). Da hun Sommeren 1870 antog sig frugtsommelig på nyt, måtte hun holde sig i Ro fra 2:den til 4:de Måned, og fødte så i Mars 1871 en Datter, som, når undtages en krupös Lungebetændelse i Februar 1873, altid har været frisk og ingensinde frembudt Tegn af specifik Lidelse. — Medio Januar 1873 en Søn," der til denne Tid aldrig har været syg på nogen omnävnelsesværdig Måde og — ligervis som Søsteren — er et usædvanligt triveligt Barn. — D. 24:de December 1874 en Datter af et overvættes stærkt og sundt Udseende, hvilket hidtil (1:ste Juli) har bevaret sig, medens at hendes Sundhedstilstand i det hele har været som hendes Söskendes ¹⁾.

4. O., "i 1872 N:r 3, syf. 1861, gift 1868, fik 1869 en Søn, der aldrig har frembudt noget som helst Tegn på Syfilis og er et usædvanligt stærkt Barn." Hösten 1871 en Søn, Våren 1873 en Datter, Vinteren 1875 en Søn; alle fire har været og er fremdeles af fortrinlig Sundhed (24:de Juni).

5. A., "i 1872 N:r 13, i 1873 N:r 8, syf. 1865, gift 1869, fik 1870 en Søn, i Slutten af 1871 en Datter, hvilke bägge er og har været friske;" medio 1873 en Søn, der døde 8 Måneder gammel af hydroceph. acut., udviklet efter en besværlig og langvarig Bronkit. Der var ingensinde på nogen Kant Spor af specifik Lidelse. — Hösten 1874 en Søn, som var frisk og rask til udi Februar 1875, da han efter omtr. 3 Ugers Sygdom døde af en pleuropneumonia dextra. (Sektionen udførtes af Prof. HEIBERG d. 2⁸ 1875). Hverken i Live eller efter Döden kunde noget Spor af Syfilis påvises hos den vel 4 Måneder gamle Dreng. — De to förstefödde Börn er fremdeles friske og uden synbar specifik Påvirking.

6. A., "i 1873 N:r 7, syf. 1864, gift 1871, fik 1872 en Datter" og i Begyndelsen af 1874 en til. Bägge friske — på det nær, at den äldste i sit förste År led af nogen Tarmkatarr, og den anden har havt lidt Ekzem på Kinderne og Baghovedet (erusta laetea). Aldrig Fänomener af syfilitisk Affektion hos nogen af dem.

7. C., "i 1872 N:r 16, i 1873 N:r 9, syf. 1866, gift 1869, fik 1870 en Søn, der uagtet et vedholdende og udbredt Ekzem trivedes meget godt; i Begyndelsen af 1872 en Datter, som helt ud i Maj 1873 ikke på nogen Måde havde været syg." I de förste Dage af 1874 en Datter, som til denne Tid (medio Juni) er Sundheden selv, hvilket også gælder de to äldre Börn.

8. W., "i 1873 N:r 10, syf. 1867, gift 1870, fik 1872 en Søn," i Maj 1874 en til. Bägge overmåde friske og store, har så godt som ikke havt Lægehjälp fornöden — undtagen for lidt Tarmkatarr.

¹⁾ Om disse 2 Aborter findes närmere Redegörelse i dette Arkivs femte Bind N:r 19, Sid. 11. — En väsentlig Stötte for min Antagelse af deres Ikke-Specificitet kan også, synes mig, söges i de 3 Födsler af fuldbåret og friskt Foster. Nogen Behandling af Moderen har ikke fundet Sted. Hun var altid, för som nu, Sundheden og Trivelihooden at se til.

9. I., "i 1873 N:r 11, syf. 1868, gift 1871, fik 1872 en Datter, som har väret og endnu er af udmærket Sundhed;" i November 1873 en Sön, der som Sösteren lidtil (medio Maj) er af fortrinlig Helbred.

10. H., syf. 1856, gift 1868, fik en Datter i Begyndelsen af 1869, en Sön i hvert af Årene 1870 og 1871, en Datter 1872 og en Sön 1874. Alle disse Börn har nydt og nyder fremdeles en udmærket Sundhed, uden nogensinde at have frembudt Tegn på Infektion. Derimod har Faderen lidt af Recidiver både af sekundär og tertiär Natur, senest 1874—75 af en tuberkulo-serpiginös Hndaffektion.

11. I., syf. 1863, gift 1874, fik 1875 en Sön af overvættes Legemsudvikling og fuldkommen Sundhed at se til. Da jeg sidst så ham, nästen 5 Måeder gammel, var han fremdeles i enhver Henseende et Pragtexemplar.

12. L., syf. 1866, gift i Februar 1873, fik i December samme År en Sön og i Decemb. Året efter en til. Den förste holder sig noget bleg og mager med utryg alvns; den anden er udstyret med fortrinlig Helbred (5:te Maj). Ingen Symptomer af Infektion hos nogen af dem.

13. I., syf. 1866, gift 1873, fik i Jannar 1874 en Sön, der til denne Tid (medio Juni) har väret overmåde frisk og trivelig. Uagtet nogen Tarmkatarr, er han ved usädvanligt godt Huld.

Hustruen nu gravida i 9:de Måued.

14. A., syf. 1866, gift 1873, fik i Begyndelsen af Februar 1875 (1:ste Svangerskab) en Datter, som da var og fremdeles er et själdent friskt og triveligt Barn (30:te Juni). Faderen har flere Gange havt Lungeblöding og lider af tre Analfistler.

15. Y., syf. Vinteren 1866—67, gift i Begyndelsen af 1873, fik i Oktober samme år en Datter, som stadigt har frydet sig ved en exeellent Sundhed. I Begyndelsen af 1875 fik han en Datter til, der lige som Sösteren er ualmindelig frisk og stärk (11:te Juli).

16. T., syf. i Slutten af 1868, gift i Begyndelsen af 1873, fik i Oktbr samme År en stor og frisk Sön, der har väret og er et Pragtexemplar. I Jannar 1875 atter en Sön, der — om muligt — overtraf den förste i friskt og stärkt Udscende, hvilket har vedligeholdt sig fremdeles (10:de Juli).

17. E., syf. 1868—69, gift Hösten 1873, fik i Avgust 1874 en Sön, der til denue tid ikke har behövet Lägehjälp (1:ste Juli).

18. O., syf. 1869, gift 1873, fik 1874 en Sön, der var og er frisk og stärk (1:ste Maj).

19. O., syf. 1858, fik Vären 1873 en Datter, som til denne Tid har havt det og fremdeles har det godt og vel. — Faderen har oftare frembudt sekundäre Recidiver, går for Tiden med Affektion af Kraniebenene.

20. Y., syf. 1865, fik Midtsommers 1873 en Datter, som har väret og er en Type på Sundhed; der har ingensinde vist sig Tegn til Infektion. — Faderen har flere Gange präsenteret Fänomener af tardiv Natur, efter Barnets Födsel.

21. E., syf. 1870, fik 1873 en Søn, som bestandig har været frisk og rask, så han ikke har tiltrængt Lægetilsyn.

22. O., syf. Vinteren 1872—73, fik i Begyndelsen af November 1874 en Datter, som på en ubetydelig Konjunktivit nær har været og fremdeles er ved perfekt Sundhed.

Her har vi således 13 ikke tidligere omtalte Fædre med 20 Børn, og 9 af de tidligere anførte med 14 nye Børn, hvilke Tal, sammen med de i 1868, 1872 og 1873 meddelte, giver: *42 Fædre med 89 friske Børn.*

Af den hele Börneflokk, som disse 42 specifikke Fædre til denne Tid har produceret, og hvilke alle er ved særdeles god Helbred, er kun 3 — tre — døde, den ene af rachitis, den anden af hydroceph. acut., den tredje af pleuropneum. — Fem af dem kender jeg ikke længere noget til, idet tre er emigreerede, og to har et for mig fremmed Opholdssted.

De respektive *Mødre* befinder sig *alle* godt og vel, *uden nogensinde at have frembudt det mindste Tegn på Infektion.*

Resultatet af disse Undersøgelser bliver i 1875 det samme som tidligere:

1. En latent-syfilitisk Fader har *ingen direkte* Del i Udviklingen af den medfødte Syfilis.

2. Afkommet efter en sådan Fader er friskt og sundt.

3. Medfødte Syfilis forudsætter *altid* en inficeret Moder.

4. En syfilitisk Mands Sæd udøver *ingen som helst* Indflydelse på Moderens Organisme, hverken direkte eller indirekte (gennem Svangerskab).

Jeg vil ikke undlade at fremholde, at der indom min Observationskreds forekommer Tilfælde, som skriver sig fra 16—17 År tilbage i Tiden.

Blandt Meningsfæller vil jeg først omnævne FREDERICK STURGIS, der i en Brochure, "On the etiology af hereditary syphilis," New York 1873 ¹⁾, med Bestemthed optræder mod den fædrene direkte Delagtighed, og deri lægger for Dagen et literært Kendskab, en nosologisk Sikkerhed og et kritisk Skarpsyn, som er højst sjældent, ja tilvisse forbavsende, hvis han har gjort sine Studier udelukkende i de forholdsvis så unge amerikanske lægevidenskabelige Forhold.

¹⁾ Aftryk af "The New York medical Journal," Juli 1871 og Juli 1873.

Hans Bog er delt i 2 Afsnit. I det første omhandles de mere bekendte nyere Forfattere *mod* den latent-syfilitiske Faders umiddelbare Smitteåvne gennem Sæden, som CULLERIER (1854), NOTTA (1860) og CHARRIER (1862), hvis Meddelelser og Kasuistik han viser sig gennemgående fortrolig med efter de originale Kommunikationer. Han gengiver de sidst nævnte to Herrers 18 Kasus in extenso, og fæster især Opmærksomheden ved en af CHARRIER's, som jeg her vil tillade mig at meddele, da den er særdeles oplysende:

En syfilitisk Mand smitter sin Hustru, som föder et Barn, der dör 1 Måned gammelt med specifikke Fänomener; så kommer to præmature Födslar, den ene i 4:de, den anden i 7:de Måned. Det sidste Foster havde muköse Papler om anus. — Samtidigt med denne Födslar omtrent föder Mandens Mätresse også et Barn, som til 3 Års Alderen ingensinde viste Spor af Infektion. Der kan, siger STURGIS, göres den Indvending mod denne Kasus, at Barnet kunde skrive sig fra en anden Fader; men hertil svarer CHARRIER: "Dette Barn ligner i enhver Henseende sin Fader og har som han en höjst egen Formation af Tommelfingrene (*une conformation toute particulière des pouces*), hvilken de legitime Börn også havde frembudt."

Efter at have fremholdt, hvor såret vanskelig det er ved en Undersögelse og ofte af ét Symptom alene, f. Ex. et Ar eller en Glandelhävelse, at opgöre nogen bestemt Dom om Tiden for stedfunden Smitte, meddeler STURGIS i dette Kapitel den meget bekendte og så ofte eiterede Kasus fra RICORD's "Lettres sur la syphilis," der skal tjäne til Stötte for Påstanden om en Faders Ävne til gennem Sæden alene at smitte Fosteret, men som vor Forfatter finder "modtagelig for en anden Tydning end den, som den eminente Avtor giver, — uagtet den Klarhed og Nøjagtighed, hvormed Tilfældet er beskrevet, ikke så let udsætter det for den Beskyldning om Mangelfuldhed, som ellers kan göres til den störste Del af herhen hörende Meddelelser."

Dette Tilfælde er: "RICORD konsuleredes om et 6 Måneder gammelt Barn, som havde väret udsat hos en Amme. Barnet var nästen ganske bedäkket af en blöd skvamös Syflide; om Analåbningen og på Läberne uleererende muköse plaques. Moderen beskyldte Ammen for at have smittet Barnet. Ammen påstod, at de förste sygelige Tegn havde vist sig ved Barnets 6 Ugers Alder.

Ägtefolkene forklarede, at de aldrig havde havt Syfilis; og den nøjagtigste Undersøgelse kunde ikke påvise noget som helst Tegn til eksisterende eller afløben Infektion. Ammen undersøgtes også omhyggeligt, men syntes at være fuldkommen frisk. Hendes Barn, som hun havde givet Die sammen med det syge, var ganske friskt.

Rieord var i adskillig Tvivl med Hensyn til Kilden for Smitten. Dagen derpå kom imidlertid en ung Kavalleriofficer til ham med en palmar og plantar Psoriasis. Denne Mand spurgte med megen Deltagelse om det syge Barns Tilstand, og betrode R. sit Forhold til Moderen. Ukendt med Lovene for Overførelse af denne Lidelse blev han højligt overrasket ved at høre, at Barnet var bleven inficeret, især, da han trode, at han var helbredet, og såsom der hos ham ikke fandtes noget Tegn på Sygdom, da han havde Samkvem med Moderen, som også ganske og aldeles havde undgået Smitte."

Vor Forfatter vedbliver så: "Her har vi fire Parter: Ägte-
manden, Moderen, Ammen og Kavalleriofficeren. Af disse frembyder kun den ene, den sidste, Tegn på Syfilis. Ägte-
manden og Ammen kan ganske lades ud af Betragtning; den første, fordi det faktisk ikke gör noget fra eller til, hvad enten han havde eller ikke havde Syfilis; den anden, på Grund af hendes Barns gode Helbredsforfatning. Havde Ammen nemlig været syfilitisk, vilde også Barnet have været det. To er altså tilbage, Moderen og Kavalleriofficeren. Han er utvivlsamt én Kilde til Barnets Sygdom; men Spørgsmålet er: var han den eneste Kilde? Hans Tegn paa Sygdommen består ved Undersøgelsen i psoriasis palm. et plantar.; men når havde han smittende Fænomen? Den eksisterende Affektion er i Almindelighed en sent fremtrædende Form, men kan dog vise sig når som helst inden en Periode fra sex—otte Uger til to—flere År efter den primære Läsion. (Her anføres flere franske, tyske og én amerikansk Forfatter som Hjemmelsmænd for denne Tidsgrænse.) Det syge Barn er 6 Måneder gammelt; lægges hertil de 9 Måneder in utero, får vi 15 Måneder. Ved den Tid havde Officeren Syfilis, efter hans egne Ord; og er det så urimeligt at antage, at, uagtet han trode sig helbredet, da han havde Omgang med Moderen, dette kan have været en Fejltagelse, og at han i Virkeligheden havde et eller andet smittende Symptom? Er det da usandsynligt, at Moderen kan være bleven smittet — muligens endog uden at vide noget derom?

Jeg tror det just ikke selv, men vil dog til Støtte for denne min Supposition henvise Læseren til to Tilfælde, som findes omtalte i BUMSTEAD's Værk "Pathology and Treatment of Venereal Diseases" (S. 478 og 479), hvor Patienterne havde uomtvistelige Tegn på Syfilis, men var ganske uvidende derom. — På den Tid, da Moderen in casu blev undersøgt af Rieord, kan hun enten have været frisk, eller, hvad der ikke er så ganske usandsynligt, i et Slags Overgangs- eller Latenstilstand af Sygdommen, så at der kunde have været Mulighed for at påvise noget specifik hos hende, om R. kunde have havt Lejlighed til at undersøge mere end én Gang."

"Jeg føler klart," lægger STURGIS til her, "at man letteligt vil anse denne min Forklaring for mere skarpsindig end naturtro: men sammenholdt med andre Tilfælde, som skal refereres senere, tror jeg ikke, den vil synes så langvejs søgt endda."

For mit Vedkommende må jeg erklære, at der i Virkeligheden er mere berettiget Plads for Tvivl end for Tiltro lige over for et så løst og vagt refereret Tilfælde. Hvad der først og fremst er uforklarligt, hvad enten Barnets Syfilis skulde skrive sig direkte og alene fra Offieeren eller og fra Moderen med, det er, at Ammen og hendes Barn holder sig fuldkommen friske, uagtet et Individ med kongenital Lues dier hende i mindst $4\frac{1}{2}$ Måneder, og det samtidigt med og sammen med hendes eget Barn. Ja, jeg tror, jeg går ikke for vidt, når jeg vover at påstå, at sådant Resultat i Virkeligheden vilde være *umuligt* både for den ene og den anden. Vi ved nu fuldt vel, at den medfødte Syfilis ikke alene er smitsom, men at den er meget, overmåde meget smitsom; og in casu er der fuldgod Grund tilstede for Smitte, når vi ser hen til, at det syge Barns Låber er besat med ulcererende plaques muqueuses. Den eneste Forklaring på denne tilsyneladende Uimodtagelighed hos Ammen måtte være at søge deri, at hun havde havt Sygdommen før; og dette er nok muligt, uagtet hun ved den "omhyggelige" Undersøgelse af Rieord "syntes at være fuldkommen frisk," og uagtet hendes Barn ikke alene er levende født, men — som det lader — også friskt født og holder sig ganske sundt ved Præsentationen. Fødsel af friskt og levedygtigt Afkom kan nemlig undertiden finde Sted hos syfilitiske Mödre, selv med ganske ny Infektion, hvilket jeg har havt Lejlighed til at iagttage nogle få Gange, og hvilke Observationer jeg agter ret snart at meddele. Men at et sådant

Barn usmittet skulde kunne die 4½ Måneder den samme Amme som et hereditär-syfilitisk Barn med stærke Mundsår, det ved vi nok intet om; i al Fald kender jeg ikke noget sådant Tilfælde, og jeg resikerer næppe meget ved at fremsætte den Påstand, at det Slags medfødt Immunitet ikke findes. Om Ammens Barns tidligere Sundhedstilstand eller om dets Alder meldes ikke et Ord; heller ikke om det syge Barns Alder, da det blev udsat.

Lige over for Ammens Udsagn, at dette Barn begyndte at vise de første Tegn på Sygdommen ved 6 Ugers Alder, bliver det også noget ubegribeligt, att hun ikke, efter hvad det lader i det mindste, underrettede de opgivne Forældre derom tidligere; lige som det tyder på et eget Slags Moderkærlighed, at den virkelige Moder må antages ikke at have tilset sit bortsatte Barn på omtrent 5 Måneder! Havde hun gjort det og så fundet den lille syg, vilde der sandsynligvis have været sørget for Tilvejebringelsen af Lægehjælp tidligere.

Mangelfuld er denne Sygehistorie også derved, at der ikke meldes andet om Ägtefolkene end, at Manden var ældre end Konen, og at Konen var ung; ikke et Ord om deres tidligere Helbredsforfatning mere end, at de sagde til RICORD, at de ikke havde havt Syfilis. Stort anderledes kan det nu imidlertid heller ikke godt være, når en så stærkt beskæftiget Læge, som R. den Gang var, kun har Anledning til at se og konferere med de vedkommende én Gang. Men at nogen i et så indviklet Spørgsmål kan slå sig til Ro med sådanne fattige og magre Oplysninger, det forstår jeg ikke; og den Tydning, som man har givet Tilfældet, må, synes mig, lige til kaldes uberettiget. Nogen synderlig Stütte for denne deres dristige Opfattelse kan vel ikke heller søges i den Omständighed, at Kavaleriofficeren også angives at have været ung? — Havde Ricord kendt disse Ägtefolk för, og gennem længere Tid været deres Læge, vilde vi måske have fåt mere værdifulde Oplysninger end efter denne ene Konsultation. Kanske vi da havde erholdt Besked om tidligere stedfunden Smitte hos Fruen, hvilken nu ikke gives i Ägtemandens Nærvær; kanske vi også da kunde have fåt Melding om mulige senere Börns Sundhedstilstand.

At den principale af mine Indvendinger mod dette Tilfældes Beviskraft og Klarhed, nemlig Ammens og hendes Barns Non-Infektion, ikke har faldt R. ind, kan kun lidet undre os, når vi lægger Mærke til, at han i sine "Lettres sur la syphilis"

giver til bedste følgende Prøve på nøjagtig Observation: "I flere År har jag havt en Afdeling for Ammer i Midi. Af disse var der ofte nogle, som led af simpel Levkorré; *til dem overlod jeg at opamme syfilitiske Børn*, som man sendte til Afdelingen fra Maternitéen; og *aldrig er nogen af disse Ammer, under min Opsigt, bleven smittet*¹⁾." At denne min Indven-
ding ikke er faldt de mange fra Nutiden ind, der har optaget dette Tilfælde som bevisende, efter at vi er på det rene med Smitsomheden af de kongenitale Affektioner, det undrer mig i høj Grad.

Der trænges som *Bevis* mere end en haltende Sygehistorie, selv om den er undertegnet med en Mesters Navn, som RIGORDS.

STURGIS afslutter første Afsnit (fra 1871) med følgende Bemærkninger: "Min Grund til at skrive om dette Tema er fornemmelig den, at henlede Opmærksomheden på det Faktum, at kun lidet er kendt af Ätiologien for den hereditære Syphilis, og at det er nødvendigt, efter hvert som vor Kundskab udvides, at underkaste de ældre Læresætninger grundig Revision. For at dette kan gøres eftertrykkeligt, må vi opgive vor blinde Tro på de gamle Avtoriteter, når de støder an mod nye Fakta; og vi må atter og atter undersøge Sagen på egen Hånd, ti i Medicinen som ellers i Videnskaben er Skeptieisme det første Skridt til sand Viden."

I andet Afsnit (fra 1873) omhandles især Forfatterne for den fädrene direkte Smitteälvne gennem Säden, og der anföres flere Sygehistorier af Mänd, som STURGIS holder for de "bedste og pä-lideligste Defensorer" for denne Läre, som DIDAY, HUTCHINSON, LANGSTON PARKER, v. BÄRENSPRUNG, TROUSSEAU o. fl. — Disse Tilfælde underkastes nøjagtig Analyse alle tilsammen; og hans Indtryk af dem udtales på följende Måde:" Sädanne mangelfulde Meddelelser burde ikke föres frem og endnu mindre modtages som Stötte for den fädrene umiddelbare Indflydelse på et heredito-syfilitisk Afkom, när der er så stärke

¹⁾ Efter at have omnämnt disse Ytringer udbryder LANGLEBERT i sin "La syphilis dans ses rapports avec le mariage," Paris 1873: "Helas! ce bon temps, l'äge d'or de la vérole, *irréparable fugit!* En démontrant la contagiosité de la syphilis secondaire, nous avons, pourrions nous dire, "changé tout cela." Et si M. Rieord voulait aujourd'hui en recommencer l'expérience, dix-neuf fois sur vingt, je le répète, il verrait ses nourrices prendre la vérole de leurs nourrissons, même "sous ses yeux" et sans attendre longtemps. Car tel est le pouvoir contagieux des lésions syphilitiques chez le nouveau-né, que les rapports entre le nourrisson et la nourrice, si courts qu'ils soient, suffisent pour que la maladie se propage de l'un à l'autre."

og tilforladelige Beviser for den modsatte Lære. Der er således fuld Berettigelse til at nære Tvivl om den gamle Sats; og jeg tror at have påvist, at, uagtet der *muligens* er noget sandt i den, Beviserne, hvorpå den støtter sig, er defekte, og at den gängse Lære hviler på Data, som ikke udholder stræng Kritik."

I første Del af dette Afsnit refereres bl. a. et Tilfælde, som er meddelt af Dr VAN BUREN fra New York i første Bind af "American Journal of Syphilography and Dermatology." Det bærer Vidnesbyrd for CULLERIER. Men da det ikke er tilstrækkeligt detaljeret og klart, efter mine Fordringer til bevisende Kasus i foreliggende Kvästion, vil jeg ikke videre opholde mig ved det. Derimod findes i anden Del to Tilfælde, som jeg skal tillade mig at dvæle lidt ved. De er bægge meddelt Forf. af Dr DUNSTER i New York.

1. "A. B. fik Syfilis i 1854, blev gift i 1859, fik en Søn i hvert af Årene 1860, 1862 og 1865, og to Døtre i 1868 og 1869. Alle disse fem Børn er i Live, vel udviklede, robuste og stærke i 1873. Der har aldrig været Spor af Infektion at påvise hos noget af dem. — DUNSTER havde da været Läge i Familjen 2 År. — Faderen havde omtrent 4 År tidligere lidt meget af Nervesmerter og tophi, så han var nødt til at bruge Jodkalium, hvilket også nu må tages, ofte i store Doser, for at holde Smerterne i Ave. For Resten befinder han sig vel.

2. C. D. fik Syfilis Våren 1862, giftede sig 1863, fik tre Børn (1865, 1867 og 1870). Ingen Abort eller fortidlig Fødsel. Det andet Barn døde 1868 af cholera infantum; de to genlevende er ved udmærket Helbred. — Faderen har haft roseola, muköse Papler, Knuder på den ene tibia, clavicula og ulna. Han er ivrig Tobaksrøger, og frembyder af og til Papler i Mundhulen. Dette er det eneste Fænomen af Syfilis på flere År. DUNSTER har fulgt dette Tilfælde helt fra den primære Periode.

Bägge Mödre har den hele Tid været af fortrinlig Sundhedstilstand."

Disse to Kasus er godt og grejt beskrevne, og de må uagtet sin Enkelhed tilvisse kaldes konklusive.

STURGIS meddeler også et Tilfælde, som synes at støtte Læren om den fædrene Overførelsesævne, lånt fra det sjette Bind af "Medical Archives," hvor det er refereret af Dr KENNARD fra St. Louis, Mo. Uagtet Beskrivelsen i flere Henseender er interessant og tydelig for Barnets og ret oplysende for Moderens Vedkommende, finder dog vor Forf. berettiget Anledning til et Par Spørgsmål, som nødvendigen må opklares, før Tilfældet

kan blive bevisende. Han forlanger nemlig Underretning om tidligere Aborter eller Fødsler, hvis sådanne har fundet Sted; samt ordentlig Meddelelse om Faderens Sygdom, der ikke med et Ord nævnes i den hele Sygehistorie." Det er kun ved en stiltiende Slutning, og ikke — som det ser ud til — gennem noget Slags Vished, at han er udpeget som Årsagen til Barnets Syfilis."

Den Besked, som KENNARD giver STURGIS på en privat Henvendelse angående Moderens tidligere Helbredsforfatning, er i mine Öjne yderst mangelfuld og tarvelig. Det heder: "Moderen har været min Patient nogle År før Barnets Fødsel, og er ved flere Lejligheder bleven grundigt undersøgt af mig både med speculum og anderledes; men aldrig nogensinde har jeg opdaget Tegn på venerisk Lidelse der. Under og efter Behandlingen af Barnet er hun gentagende bleven undersøgt, uden at frembyde noget som helst Fænomen af Syfilis. Hun er nu ved meget god Helse, og benægter på det bestemteste nogensinde at have lidt af venerisk Sygdom."

Og dog er der godt Mulighed for, at sådant kan have fundet Sted, synes mig.

KENNARD burde også have været adspurgt om: 1:o Moderens Alder, da han behandlede hende, 2:o for hvilken Sygdom han behandlede hende, siden Spekularundersøgelse så ofte har gåt for sig, og 3:o hvor gammel hun var ved Barnets Fødsel.

Med vor Forf. er jeg fuldkommen enig deri, at "hverken KENNARDS eller RICORDS Kasus, om de end må siges at høre til de bedst beskrevne, er overbevisende. For at blive det, må de indeholde udtømmende Detaljer om bægge Forældre; lades noget Punkt tvivlsomt eller usikkert, taber de sit Værd."

STURGIS angiver, at han ikke har optaget i sin Afhandling de Tilfælde, han selv har observeret, af den Grund, at han ikke har gjort nøjagtige Optegnelser om dem, og således ikke kunde tale ganske bestemt om hvert enkelt. Så meget tør han dog sikkert udtale: "i alle de Tilfælde af kongenital Syfilis, han har stødt på, har det været ham muligt at påvise Smitten fra Moderen; og i de Tilfælde, hvor Smitten skulde have skrevet sig fra Faderen alene, har han ved at undersøge Barnet kun fundet et eller andet simpelt Udslag, som et Ekzem eller lignende."

Andet Afsnit slutter omtrent som første, idet der fremholdes, at nye og selvstændige Observationer må til. "Både For-

ældre og Børn må undersøges og kontrolleres en Tid, før man indlader sig på at konkludere. Men fremfor alt lader os op-høre med at afskrive de gamle og mangelfulde Kasus og frem-skaffe nye fra egen Observationskreds. Kun på den Måde kan vi håbe at komme til sikre Slutninger om dette vigtige Spørgsmål."

Hele denne lille Bog gør ved sin Kundskabsfylde, Lige-fremhed og redelige Sandhedsstråben et særdeles vindende Indtryk. Og det er med stor Fortröstning til vort Spørgs-måls heldige og rette Lösning, at jeg ser, at så klart seende og praktiske Folk som Amerikanerne har taget denne Sag i Hånd.

I den af mig for lidt siden citerede Bog "La syphilis dans ses rapports avec le mariage," Paris 1873 skriver Forfatteren EDMOND LANGLEBERT, Side 211: "Jeg erklærer herved aldrig i min 20-årige Lægevirksomhed at have truffet et eneste Til-fælde af medfødt Syfilis, uden hvor Moderen i Forvejen har været inficeret. Og jeg gentager det her: det uhyre ringe An-tal Børn, som fødes syfilitiske, i Sammenligning med den umådelig store Mængde Mænd, som hver Dag gifter sig efter at have havt Syfilis, er og vil være for alle uhildede et sikkert og uomtvisteligt Bevis for, at Overførelse af Syfilis gennem Sæden alene, om sådan Overplantelse virkeligt kan gå for sig, i det mindste er sjældnen, ja højst exeeptionel¹⁾." Det var just denne sjældne Forekomst, siger L. et andet Sted, der allerede meget tidligt i hans praktiske Virksomhed indgav ham stærke Tvivl om Realiteten af denne Overførelsesmåde. Og alt hvad han senere har iagttaget, har kun styrket hans Tvivl, så at, om han skulde dømme alene efter sin Erfaring, måtte han ganske og aldeles benegte den fædrene direkte Andel i den medfødte Syfilis. — I hans "Aphorismes sur les maladies vé-nériennes" kommer han i Anledning af denne Sag frem med følgende Udbrud: "Hvor mange Klienter kunde jeg vel ikke opregne, som har giftet sig efter at have havt Syfilis, nogle

¹⁾ Denne Betragtning har jeg tidligere set fremført af LANGLEBERTS Elev HIPPOLYTE MIREUR i hans "Essai sur l'hérédité de la syphilis," 1867," hvor det i Slutningen heder: "Om Faderens Indflydelse virkeligt skulde være så stor, som enkelte Forfattere vil gøre den til, — om Produktet af hans generative Virksomhed nødvendigvis skulde være smittet, hvilket ganske andet be-klagelsesværdigt Syn vilde vi ikke da have for os? Hvilket overvættets stort Antal syfilitiske Børn vilde vi ikke da hver Dag have at optegne?"

endog midt i det sekundære Stadium, og hvis Børn aldrig har frembudt det ringeste Tegn på Faderens Lidelse!"

I det foreliggende Værk opføres alene 3 herhenhørende Kasus, der imidlertid gengives med detaljeret Nøjagtighed og påviseligt længe fortsat Kontrol. De frembyder også derved stor Interesse alle tre, at *ingen* af de vedkommende Fædre kan siges at *have været helbredet*, for de nød sine Faderglæder. Den første giftede sig — mod L's Vidende og Vilje — med aperte seeundaria, besvangrede 2 Måneder efter sin Hustru, der ved Terminen fik en stor og frisk Søn, som L. observerede i 7 år, uden nogensinde at opdage Spor af Infektion. — Faderen måtte behandles gennem hele 2 År, for han var ganske fri sine Symptomer. Den anden Søn fulgte L. i 4½ År; han blev som den første diet af Moderen. Og de holdt sig friske alle tre. — Den anden Patient giftede sig i 1865, umiddelbart efter en Behandling af 15—16 Måneders Varighed, og blev i de første 3 År Fader till 2 Børn, som L. så "flere Gange" i de første 4 År, uden at noget sygt eller mistænkeligt var at påvise. Under Hustruens 3:dje Graviditet i 1869 (4:de Måned) fik Manden en uleererende gummøs Periostit på højre tibia. Han kom meget forskrækket til L., og meldte da blandt andet, at han også før havde havt små Reeidiver af sekundær Natur, men havde altid været "forsigtig", så Hustruen ikke i nogen Måde var bleven påvirket. Uleerationen på tibia repareredes, Svangerskabet tilendebragtes normalt, og der fødtes en Dreng, som L. observerede i 3 År, bestandig fri for Infektion — som de ældre Söskende. — Den tredje Kasus galdt en Herre, som havde erhvervet Syfilis kort før Ägteskabet, og var bleven Fader till 5 stærke og sunde Børn, af hvilke det ældste var 8 År, da L. lærte Familien at kende. Faderen havde hele Tiden været hjemsøgt af små Reeidiver, men for Resten befundet sig nok så vel. Det var et makulöst, stærkt pigmenteret, Udslag i Panden, som førte Manden til L.; sådant noget havde efter Patientens Udsagn vist sig mindst en 20 Gange tidligere.

Ved Antallet kan disse Kasus just ikke siges at være vægtige, men Resultatet er meget betydende og talende: 10 friske Børn, upåvirkede Mödre.

L. medtager i sin Bog nogle Udtalelser af en Del franske Forfattere over vort Ämne, som jeg også vil tillade mig at meddele noget af her.

CULLERIER har skrevet: "Jeg delte længe den almindelige Tro om Ätiologien af den hereditære Syfilis; og på Spørgsmål af Syfilitikere, om de turde gifte sig, svarede jeg, at det kunde ske uden Fare for Moderen" (C. bekendte sig altså da til RICORDS Lære om Ikke-Smitsomheden af den konstitutionelle Syfilis), "men at det vilde være meget farligt for de Børn, som deraf muligens kunde resultere, fordi de vilde medtage Fædrens Sygdom. Disse samme Betragtninger gjorde sig også gældende lige over for nygifte Mænd, der, efter at have havt primaria kortere eller længere Tid i Forvejen, så consecutiva udvikle sig."

"Imidlertid iagttog jeg mange Børn, avlede under sådanne Omstændigheder; jeg fulgte dem lige fra Fødselen og frem igennem Årene, uden at det nogensinde var mig muligt hos noget af dem at konstatere det ringeste Tegn på Syfilis; og aldrig har Forældrene, hvem jeg pålagde den største Agtpågivenhed lige over for det mindste Fænomen, som kunde tyde på noget mistænkeligt fra Hudens eller Slimhindernes Side, klaget over andre Sygdomme end de, man vanligvis træffer hos Småbørn." ¹⁾

Hertil knyttes to meget instruktive Sygehistorier om Fædre, som med florerende secundaria giftede sig og fik friske Børn, der var under *studig Kontrol i flere År*, — og holdt sig friske.

Det skulde ret undre mig, om ikke mangan erfaren Læge også hos os kunde af sine Optegnelser påvise lignende Tilfælde som de, C. sigter til i efterstående Udtalelse: "Hvilken Praktiker for Resten har ikke oftere set Mænd efter flere Års Ägteskab blive angrebne og atter gentagne af syfilitiske Recidiver, både tidlige og sildige, der dog har leveret friske Børn, som aldrig har frembudt Spor af specifik Påvirkning?"

Og hvor udbredt selv hos Publikum den falske Lære er, vil ses af følgende hans, umiddelbart derefter tilføjede, Bemærkning: "Det har ofte hendt mig, at, når jeg har sagt til Syge, der har været i Uvished om sin Lidelses Natur, at de havde Syfilis, disse da har gjort den Indvending, at de var Fædre til friske og sunde Børn." ²⁾

L. omnævner dernæst den store Talsmand for den fædrene Overførelsesævné DIDAY, og fremhæver det mærkelige Faktum, at

¹⁾ CULLERIER: "De l'Hérédité de la syphilis," extrait des mémoires de la Société de chirurgie. Paris, 1857; t. IV.

²⁾ A. St. Side 235.

denne Forf. i det lange Kapitel, han i sin "Traité de la syphilis des nouveau-nés" ofrer vort Spørgsmål, *ikke anfører et eneste Tilfælde af egen Observation* til Støtte for sin Påstand, men derimod et, som ikke i nogen Måde er mindre mærkeligt end de 3 fra LANGLEBERT og de to fra CULLERIER. Han fremstiller nemlig for os et sundt Barn, der skylder sin Tilværelse en syfilitisk Fader, hos hvem nye Fænomener brød frem under Hustruens Svangerskab:

"I Juni 1849 kom en ung Mand til D. med en månedsgammel Chanker; han skulde gifte sig om 1 År med en Dame, som hans Familie havde bestemt for ham fra Barneårene. En 2—3 Uger efter første Konsultation udviklede sig en papuløs Syfilide, derpå Halsaffektion. Han behandledes en 6—7 Måned, giftede sig til fastsat Tid, og Konen blev snart frugtsommelig. Henimod Svangerskabets 3:dje Måned tog Manden, for Sikkerheds Skyld til Aachen, og blev der under Brugen af Badene til sin store Skræk overrasket af et særdeles karakteristisk papuløst Recidiv samt nogle mukøse plaques ved anus, hvilke Fænomener D. havde Anledning til at konstatere. — Manden ventede efter dette sin Kones Nedkomst med den største Ångstelse, frygtende for at få et gennemsygt og ødelagt Barn... Han blev lykkeligvis skuffet... Barnet er nu over 2 År gammelt og har den hele Tid befundet sig udmærket vel."

Ja højst mærkeligt er det i Sandhed, at en så udpræget Partisan ikke leverer en eneste Observation fra egen Praktik! "Man må vel deraf kunne slutte", siger LANGLEBERT, "at D. aldrig i sin lange Virksomhed har set en sådan Kasus; ti man må vel antage, at han vilde have medtaget den til Støtte for sin Mening, al den Stund, han har refereret et Tilfælde som det netop meddelte, der går stik *imod* den, selv om han kun havde en eneste én... Nu, denne Armod hos en Mand, som i mere end $\frac{1}{4}$ Århundrede har været en af de mest beskæftigede Specialister i en By som Lyon, beviser i det mindste, at denne Overførelsesmåde ikke just er noget meget almindeligt."

NOTTA og CHARRIER, som så føres frem for os, har vi alt tidligere gjort Bekendtskab med og kan derfor gå dem forbi her.

"BOUCHUT har", heder det derpå, "i sit Værk "Les maladies des nouveau-nés" sagt: Den hereditære Syphilis *kan* skrive sig fra Faderen.... Men kort derefter," siger CULLERIER, af hvem L. har lånt dette Citat, "tilføjer BOUCHUT, som om han er

begyndt at føle Anger over at have ofret for meget till Traditionen, og som om Sandheden, i Overensstemmelse med hans Erfaring, vandt frem til Klarhed: "Efter Videnskabens nuværende Standpunkt er Læren om den umiddelbare Overførelse af Syfilis til Afkommet ved Faderen alene ikke synderligt vel fastslået, og i næsten alle godt observerede Tilfælde af medfødt Syfilis har Årsagen været funden hos Moderen."

"For at kunne udtale sig således," siger CULLERIER videre, "støtter B. sig till Observationen. — Men det er just Observationen, Naturbetragtningen, som jeg også påberåber mig, når jeg tror mig berettiget til ganske og aldeles at benegte Faderens direkte og umiddelbare Delagtighed i den hereditære Syfilis¹⁾."

"De forskellige Spørgsmål om Genesen af den medfødte Syfilis," vedbliver så L., "har aldrig beskæftiget RICORD synderligt. Imidlertid skal han en Gang, efter en Meddelelse af TROUSSEAU, have udtalt følgende Mening til T.: "Det er ikke muligt, at en syfilitisk Fader kan overføre Syfilis til sit Barn, med mindre han *først har smittet Moderen*²⁾." R. har aldrig protesteret mod denne Ytring, uagtet vi læser i hans "Lettres sur la syphilis" den mere underholdende end oplysende Historie om en Kavalleriofficer, der skulde have indplantet i en frisk Familje et inficeret Barn. — Men det er for Resten rimeligt, at Forf. selv aldrig har tillagt denne Historie mere Betydning, end den fortjener."

L. eiterer til Slutningen MIREUR, hvis "Essai sur l'hérédité de la syphilis" efter hans Formening er det betydningsfuldeste af alle de senere Arbejder over vor Genstand; "det vil altid stå som et Forbillede på videnskabelig Analyse og Kritik", heder det bl. a. Efter en grundig og omhyggelig Undersøgelse af de fornemste Data og Argumenter, som Tilhængerne af Læren om den fædrene Overførelsesævne påberåber sig, kommer M. til den Slutning, at de alle er mere eller mindre tvivlsomme, og at man har tilkendt dem altfor stor Rækkevidde. M:s Hovedkonklusion lyder: "Hereditær Syfilis fra Faderen alene er overordentlig sjælden, exceptionel³⁾."

¹⁾ CULLERIER, A. S. Side 245.

²⁾ Gazette des hôpitaux, 1846.

³⁾ Sådan lød M:s Konklusion i 1867. Efter Udtalelser såvel i hans nyeste Værk: "La Syphilis et la Prostitution dans leurs rapports avec l'hygiène, la morale et la loi", Paris 1875, Side 58, som i Privatbrev til mig agter han ret snart

"Det er også min Mening," siger LANGLEBERT, "og sådan vil den blive hos alle dem, der uden nogen fremmad Påvirking opgør sin Dom alene efter den kliniske Observation, rigtigt tydet."

Efter dette er der således ikke så ganske få Franske fra den nyere Tid, der har samme Opfatning som VASSAL (1807) og CULLERIER (1854); — men let og snart går det sandeligt ikke at få fjærnet rodfæstede Vrangforestillinger, især når Modbeviset skal fremskaffes på en privat og ofte trang Observationsbane. — Når LANGLEBERT t. Ex. i 1873 finder sin Elev MIREUR's Udtalelser fra 1867 så overbevisende, at han udtaler, at "de burde være Videnskabens sidste Ord om vort Spørgsmål", og når omtrent samtidigt to af hans Landsmænd, BRÉBANT (1873) og VIOLET (1874), offentliggør Tilfælde af direkte Overførelse fra Faderen, så ser det ud til, at man må være beredt på at give god Henstand, før Sandheden kan få kæmpet sig frem til Sejr¹⁾.

Der er for nogle få År siden foretaget et direkte Experiment for at undersøge, om Sæden fra en Syfilitiker er smitsom eller ikke. Det er lykkedes mig at skaffe til Veje det Numer af "Marseille médical," hvor Forsøget er beskrevet, og jeg agter at meddele det her — ikke alene på Grund af dets Sjældenhed, det er vist nok hidtil enestående, men væsentligt på Grund af dets Beviskraft.

I det fjærde og sidste Afsnit af den omfattende "Etude critique" over LANGLEBERTS oven citerede Værk, som MIREUR har leveret i den nysnævnte sydfranske Journal (Juniheftet 1873), udbryder han, efter at have omtalt nogle løse Udtalelser med tilhørende Exempler af PORTER ("Essai sur l'histoire de la syphilis," 1857), efter hvilke "Sædvæskene ene og alene — uden

at besørge en ny og forøget Udgave af sin "Essai". Det skulde meget undre mig, om han ikke da, til Følge sine Observationer, kommer til at konkludere absolut i CULLERIERS Ånd.

¹⁾ Dr BRÉBANT fra Reims har jeg fundet omnævnt i "Revue des sciences médicales en France et à l'étranger", Paris 1874, Side 253, hvor hans Meddelelse indledes med følgende Ord: "Der kendes i Videnskaben ganske bestemt flere Tilfælde af hereditær Syphilis, overført fra Faderen til Barnet uden Infektion af Moderen." (?)

VIOLET nedlægger i sin "Etude pratique de la syphilis infantile," Paris 1874 sine Erfaringer over vort Spørgsmål efter ét Års Tjæneste i Hospitalet Antiquaille (Lyon), hvor alle har samme Mening som han. (!)

Mellemkomst af Svangerskab endog — skulde kunne være i Stand til at inficere Hustruen", men hvilke Tilfælde lige til og grejt lader sig forklare i Følge Sekundäraffektioners Smitsomhed: "det er forbavsende at se DIDAY, denne værdige Chef for den store Lyonerskole, udenfor de mest elementære Love for det venerske Smittestof at søge Forklaringen på disse PORTER's Kasus, idet han fortæller os:" "Såden kan inficere direkte; og Spermatozoen, der er Transportmidlet for Giften, har efter sin Vandring til Ovariet endnu Kraft nok til at forgifte både Ägget og Moderorganismen, som bærer det¹⁾."

Fremfor en sådan Påstand, der mildest talt må karakteriseres som "uforsigtig", foretrækker MIREUR LANCEREAUX's Uvisshed: "Spørgsmålet om Sädens Smitteävnne må oplyses med nye Kendsgerninger, för end det er muligt at antage eller ganske forkaste den²⁾."

Hvad MIREUR selv udtalte Året efter, i 1867, har vi alt set. "Når jeg den Gang vovede at påtage mig Sagen for Sädens Ikke-Smitsomhed, var jeg ikke ledet af nogen bestemt Angivelse derom, ti jeg havde forgäves rådspurgt Forfatterne; jeg gjorde det, ligefrem tilståt, under Inflydelsen af et Slags Henförelse. Denne Hypotese var gunstig for de Ideer, jeg havde at forsvare (ved Inavguraldisputatsen), den dannede Grundvolden for alle de Argumenter, jeg havde at stötte mig til; det var så naturligt da, at den syntes mig förförende, — jeg fandt den logisk." — Den almindelige Betragtning över Fåtalligheden af de medfödde syfilitiske Tilfælde i Samhold med Hyppigheden af Syfilis hos Mänd bidrog heller ikke lidet til at styrke denne hans Opfatning af Sagen. "Men", siger han, "denne Måde at se på, som mange andre utvivlsomt havde havt för jeg, kunde kun gifve Plads for simple Antagelser, ubestemte Sandsynligheder." — "Der er efter den Tid udfört et direkte Forsög, som mäktigt har bidraget til at styrke mine Forudannelser, og hvis videnskabelige Interesse byder mig at göre det bekendt. Da imidlertid dette Foretagende fra Experimentatorernes Side har nödvendiggjört et Skridt, som mange vil finde strafbart eller i det mindste fräkt, vil man tilgifve mig, at jeg af flere Grunde udelader enkelte Småomständigheder, som Navne o. desl. Observationens Värld vil för övrigt der- ved ikke i nogen Måde forringes."

¹⁾ Gazette hebdomadaire, 1864, Side 706.

²⁾ LANCEREAUX, "Traité de la syphilis" 1866.

"Dette Experiment med sit vigtige Endemål har i sine forskellige Faser været fulgt med alvorlig Opmærksomhed, og fortjener således at tilkendes en høj Grad af Nøjagtighed."

"En Person med nys og fuldt udviklede secundaria havde lovet at skaffe Stoffet til Veje. — Der havde ikke været anvendt noget som helst speciefium mod hans Lidelse.

Denne Mands Såd, opbevaret med største Omhyggelighed ved lunken Temperatur, blev umiddelbart efter Fremskaffelsen inokuleret til 4 Personer, som aldrig havde været udsat for nogen syfilitisk Påvirkning.

Alle de Instrumenter, som brugtes ved disse Operationer, var nye og således aldeles rene.

Hos 2 Personer indpodedes på vanlig Måde; der gjordes 3 Inokulationer til hver Overarm.

På Låret hos den 3:dje Person frembragte man ved Hjælp af Bomuld, fugtet med Ammoniak, efter TROUSSEAU's Metode for Absorption af Medikamenter gennem Huden, en Vesikation af et Fingerbøls Størrelse. Efter at Overhuden var fjernet, plaaceredes på den blottede Hud en Charpiplumasseau, imbiberet med Sædväske. Der blev anlagt en Forbinding, som lodes urørt i 24 Timer.

For at inokulere den 4:de Person anvendtes en lignende Fremgangsmåde som ved Prof. PELIZZARI's Forsøg hos BARGIONI, ROSSI og PASSIGLI over det syfilitiske Blods Smitsomhed: udad og opad på venstre Overarm, ved Insertionen af deltoidus, bortskræbedes epidermis, og der gjordes tre små Tversnit. I dette åbne Sår anbragtes Indpodnings-Stoffet som hos Nr 3; (det anføres udtrykkeligt, at Plumasseauen imbiberedes rigeligt), og den blev liggende i 36 Timer.

Resultatet hos de to første var: nogle Timer efter Operationen gav Indstikkene Anledning til en ubetydelig lokal Betændelse; Dagen derpå var ethvert Spor af inflammatorisk Reaktion svundet, og man genfandt kun yderst små ekkymotiske Prikker der, hvor Stikkene var gjorte. Og selv disse Småmærker var på 5:te—6:te Dag ganske og aldeles væk. Senere har der ikke været noget som helst Tegn at se på Inokulationsstederne.

Hvad de to andre Individer angår, så frembragte ikke Anbringelsen af Sæden nogen Virkning på Sårfladerne; de tilhelede med samme Hurtighed, som om der ikke havde været

appliceret noget. Senere har der heller ikke været Tegn på noget Slags Reaktion i disse Sår.

Foruden de jævnlige og omhyggelige Undersøgelser, som disse fire Personer blev underkastede dagligt i mere end 10 Uger, var de fremdeles Genstand for opmærksom Iagttagelse omtrent i 6 Måneder til.

I dette Tidsrum optrådte heller ikke noget som helst specifikt Tegn, hverken lokalt eller konstitutionelt; Huden så vel som Slimhinderne forblev fuldstændigt urørte. Der fandtes med et Ord ikke Spor af, at nogen almen Infektion havde gjort sig gældende.

To af disse Personer blev undersøgt endnu en Gang til, omtrent 1 År efter Indpodningen; deres udmærkede Sundhedstilstand tjente kun til at bestyrke det absolut negative Resultat af Experimentet¹⁾.)

Forf. tilføjer, at "disse Forsøg efter hans Opfatning byder Videnskaben værdifulde Bidrag til Lösningen af et vigtigt Problem. Og da deres Udlægning naturligvis vil indeholde et Angreb på visse Doktriner, som kun har Teorien til Basis, må man vente at se en hel Del Protestationer mod dem. Der vil således uden Tvivl påstås, at dette Experiment, især da det kun gav negative Resultater, ikke omfatter et Antal Prøver stort nok til, at det kan anses afgørende; — at den indpodede Såd ikke længere befandt sig i de samme Forhold som under Samlejet; — at Sæden under Inokuleringen måtte undergå visse Temperaturforandringer, som kunde have virket altererende på dens Egenskaber; — at Spermatozoerne, som efter nogle Forfattere jo indeholder Giften, allerede har tabt sin Kraft og dermed naturligvis også sin Smitteæвне."

"Disse Indvendinger er ikke uden en vis Betydning, det kan ikke negtes," siger M. selv. Men han advarer mod at tillægge dem for stor Vægt lige over for det bestemte negative Resultat, som Forsøget gav. "Lader os tage for os disse Indvendinger og undersøge dem, den ene efter den anden," foreslår han derpå; "måske vil vi under Analyseringen finde, at de er mindre vægtige, end de ved første Øjekast synes."

Og han gennemgår dem så alle, både omhyggeligt og skarpsindigt og vidtløftigt. Hans Slutsats er den, at "Modforestillingerne ikke var så synderligt stærke endda, idet ingen af

¹⁾ A. S. Side 358 og følg.

dem har været i Stand til at afkræfte hans Tro på Ikke-Kontagiositeten af en Syfilitikers Såd. Hans Overbevisning er urokkelig; og indtil et Bevis for det modsatte fremlægges, holder han sig overtydet om Rigtigheden og Sandheden af CULLERIER's Lære."

Inden jeg lægger Pennen, vil jeg gengifve og berigtige en Meddelelse i et nyt Værk fra en af vore egne. Jeg finder af Hensyn til CULLERIER og mig selv dette at være min Pligt lige over for Kollegerne, af hvilke sandsynligvis kun de færreste har Anledning til selv at overbevise sig om Unøjagtigheden. Rigtig nok kommer jeg herved til at opholde mig lidt ved en fra den anden Lejr, hvilket ved denne Lejlighed ikke havde været min Agt, da jeg tænker ret snart specielt at se noget nærmere på en Del af dem. Men jeg berører nu blot denne ene Sag, og vil gerne have den korrigeret så snart som muligt.

I 1868, da jeg første Gang bragte Spørgsmålet om den foreliggende Affektions Ätiologi på Bane hos os, nævnte jeg gentagende CULLERIER som den, der i den nyere Tid først og stærkest havde frenholdt Faderens Udelagtighed i denne Smitte-affære. Hovedmeddelelsen fra ham findes i "Archives générales", 1854, "Mémoires de la Société de chirurgie." Paris 1857, t. IV, og er senere optaget i hans "Précis iconographique des maladies vénériennes."

I mine to Kontinuationsbidrag af herhenhørende Kasus fra 1872 og 1873 har jeg stedse udhævet CULLERIER som den væsentligste Avtoritet for Læren om den fædrene Uskyldighed i Smitteindførselen ved den medfødte Syfilis, vel vidende, at andre, som HUNTER (1786), VASSAL (1807) og BEYER (1821) også havde udtalt sig således tidligere, men ikke så bestemt og grundigt, og heller ikke ganske på samme Basis, (HUNTER t. Ex.). I disse mine to Afhandlinger har Konklusionen stadigt været den, at "de fortsatte Erfaringer førte mig mere og mere ind på CULLERIER's absolute Lære."

Denne franske Syfilograf synes Professor W. BOECK enten ikke at kende noget videre til eller ikke at sætte synderligt højt efter det Kendskab, han angiver at have gjort med ham gennem en anden Mand, DIDAY nemlig.

Prof. BOECK skriver:

"Med Hensyn til Overførelsen fra Faderen har man opkastet Spørgsmål, om Faderen forinden de konstitutionelle Symptomer bryder ud, eller efter at disse tilsyneladende ere hævede, kan bibringe Barnet Syfilis. CULLERIER (se DIDAY, la syphilis des nouveau-nés Pag. 26) antager, at *kun Moderen under disse Omstændigheder kan overføre Syfilis*. Jeg anfører denne Sætning her, fordi det gentagne Gange såvel andetsteds som hos os har været anført, at CULLERIER antager, at kun Moderen kunde overføre Syfilis til Barnet. Når Syfilis er bragt til Latens, antager altså CULLERIER, efter hvad DIDAY anfører, at Faderen ikke overfører Syfilis til Barnet, men dersom den konstitutionelle Syfilis hos Faderen er synlig (det siges ikke at den skal vise sig på genitalia), kan han overføre Syfilis til sine Børn. I Mellemtiden mellem den første konstitutionelle Affektion og det første Reeidiv, eller i Mellemtiden mellem forskellige Recidiver skulde Faderen forplante sunde Børn, men dersom der viser sig noget Symptom, skulde Børnene blive syfilitiske. -- Dersom der ieke findes noget andet af CULLERIER end det af DIDAY citerede, da har man fortolket CULLERIER's Ord meget fejlagtigt, når man har sagt, at han doeerede, at Faderen ikke overførte Syfilis til Afkommet. Jeg tror det vilde være meget ilde, om Faderens Indflydelse på Fosteret var så stor, som CULLERIER antager. Det er for øvrigt mig lige godt hvad CULLERIER antager eller ikke antager," o. s. v.¹⁾

Om man end af Ordlyden i CULLERIER's Ytring (jfr. DIDAY a. St.) tror at kunne udfinde en Slutning som den, der ovenfor er gjort, skulde jeg mene, det med fuld Ret tør påstås, at der er lagt mere i C's Ord, end man er berettiget til, og meget mere, end den vilde gøre, der kender og anerkender C. som Syfilidolog.

Vi skal se lidt nærmere på Prof. BOECK's Fremstilling, og så på DIDAY's egen.

Indledningssatsen fra Side 148 hos den først nævnte vil jeg ikke ændse videre, skulde dog nok gerne have set Forf's Mening om den første Del af dette Spørgsmål, som nu alene antydes at have været fremsat. — Den anden Del er så omtrent vort Spørgsmål. — Hvad Betydning der skal lægges i det umiddelbart derefter anførte om CULLERIER, at han "antager, at kun *Moderen* under disse Omstændigheder kan overføre Syfilis,"

¹⁾ Prof. Dr W. BOECK, "Erfaringer om Syphilis," Kristiania 1875, Side 148 og 149.

bliver mig ikke rigtigt klart, dels fordi der 1:o spørges om *Faderen*, og dels fordi der 2:o spørges om to forskellige Forhold, både stedfindende og fuldført Infektion.

Hvordan Prof. BOECK dernæst "efter DIDAY" kan tillægge CULLERIER følgende Udtalelse: "men dersom den konstitutionelle Syfilis hos Faderen er syulig, kan han overføre Sygdommen til sine Børn," er mig endnu mindre klart. I alle Fald findes ikke i den Udgave af DIDAY (Universitetsbiblioteket tilhørende), som jeg har liggende for mig, disse Ytringer hverken som C:s eller nogen andens.

Jeg skal tillade mig af denne min Original at eitere hvad hermed står i Forbindelse:

DIDAY fremsætter a. St. Side 24 følgende Spørgsmål: "Vil en Mand med latent Syfilis avle et syfilitisk Barn?" Herpå gives intet bestemt Svar; men Side 25 heder det, efter at det er omnævnt, at dette Problem har fåt forskellige Løsninger: "Det synes naturligt at antage, at en Diatese, som endnu ikke er kommen til Udbrud, eller som ikke længere giver sig tilkende med synlige Fænomener, må være mindre udpræget og selvfølgelig mindre egnet til at overføres end den, der frembyder sig i sin fulde Udvikling." Som Bevis herfor leveres det tidligere i denne Afhandling (S. 16) meddelte Tilfælde om den unge Mand, som giftede sig i et symptomfrit Interval 1 År efter Infektionen, besvangrede sin Kone strax, men som 3 Måneder efter Brylluppet fik et stærkt Recidiv under Opholdet i Aachen. — Barnet fødtes friskt og forblev friskt.

"Men om denne Frihed for Smitte hos Fosteret, under disse Omstændigheder, er *mulig*, siger D. Side 26, vilde man bedrage sig, og det til stor Skade for Familjerne, hvis man anså den for *sikker*. — CULLERIER, Overlägen ved l'Oureine, har sagt mig, at han tror, at den bedrøvelige Åvne til at overføre Syfilis til Børnene, når Sygdommen er latent, ene og alene tilkommer Moderen, ikke Faderen." (M. CULLERIER, chirurgien de l'Oureine, m'a dit qu'il pense que ce fâcheux pouvoir de transmettre la vérole à ses enfants, quoiqu'on n'en ait plus de traces au moment de leur procréation, appartient à la mère seule et non au père.)

Dette er C:s Ord efter DIDAY, ikke noget andet eller mere, og slet ikke den inverterede Slutning, som Prof. BOECK ovenfor har tillagt ham. — DIDAY tilføjer umiddelbart efter at have

citeret hine Ord: "Det er kun med Fakta, man må svare på denne skarpsindige Observators farlige Paradox."

Han går så over till at referere nogle af de mest "afgørende" og modbevisende Kasus, som vi ikke vil opholde os ved, da de intet Bevis indeholder. DIDAY siger derefter S. 27: "Men denne syfilitiske Tilstand uden ydre Tegn frembyder to meget forskellige Perioder: enten befandt den syge i Prokreationssøjeblikket sig mellem to Udbrud af universelle Tilfælde, eller i Mellemrummet mellem Chankeren og secundaria." Og han spørger så: "Er han lige skikket til i det andet som i det første Tilfælde at overføre Syphilis gennem Sæden?"

Efter denne Udskrift vil det falde enhver let at tildele hver sit i det fra "Erfaringer om Syphilis" citerede. — Og jeg for min Part tør trygt påstå, att jeg ikke har "fortolket CULLERIER meget fejlagtigt" hverken efter den ene eller den anden Forfatter. — I dette Citationskapitel har jeg været noget vidtløftig, det indrømmes villigt. Men jeg ønskede gerne at frigøre både CULLERIER og mig for Skinnet af at have faret med løs Tale.

ADAM ÖWRE: Sur l'étiologie de la syphilis héréditaire.

Déjà trois fois auparavant l'auteur a traité ce sujet séparément: en 1868 ("Quelques notions sur l'origine de la syphilis héréditaire"); en 1872 ("Par qui se transmet la syphilis héréditaire?") et en 1873 ("Nouvelles données pour résoudre la question: Par qui, du père ou de la mère, se transmet la syphilis héréditaire?")¹⁾.

En 1868, après avoir examiné les cas intéressant directement la matière, dans les archives de l'hôpital de l'Université ainsi que dans sa clientèle, l'auteur formula une conclusion conforme à celle de M. H. MIREUR dans son "Essai sur l'hérédité de la syphilis", Paris 1867: "L'influence paternelle, nous la considérons comme extrêmement rare, comme exceptionnelle."

Il se sentit disposé à donner, avec Cullerier, une réponse tout-à-fait exclusive à la question précitée: *par la mère seule*; mais il ne l'osa pas, en raison d'un seul cas qui lui semblait douteux et trop peu éclairci.

Le nombre des pères (malades privés) était de 12, celui des enfants de 19.

Dans l'ouvrage de 1872 il a, pour plus d'exactitude et de sûreté, tiré exclusivement ses observations des annotations sur sa clientèle privée. — Ainsi l'auteur a commencé par traiter le père pour la syphilis, et a continué ensuite à l'observer constamment dans sa vie, même comme père de famille, et *il ne s'est pas présenté un seul cas* où le père ait produit des enfants spécifiquement infectés.

Alors il avait 24 pères de cette catégorie, ayant 42 enfants.

Le traité de 1873, tiré des mêmes matériaux, donne exactement le même résultat: *point d'enfants infectés*.

Le nombre des pères s'est élevé à 29, celui des enfants à 55.

En face des opinions divergentes des différents auteurs, on trouve ici un rapprochement positif avec la doctrine de Cullerier; l'auteur pense que, pour arriver à la vérité, il faut travailler sur un terrain limité, privé, où il soit possible de rechercher et de suivre authentiquement toutes les circonstances. Sur un terrain plus public et plus développé, comme par exemple dans les polycliniques et les cliniques ambulatoires, on est beaucoup plus exposé à recevoir des communications erronées et fausses. L'expérience de la clientèle privée est la seule qui nous permette de tirer des conclusions exactes.

¹⁾ Le premier de ces traités se trouve dans les "Forhandlingar ved de Skandinaviske Naturforskernes tiende Møde i Christiania, 1868", le deuxième dans les "Nordiskt Medicinskt Arkiv", 1872, et le troisième dans le même recueil, 1873.

Il est d'autant plus nécessaire de connaître à fond l'état de santé des deux époux, qu'un père innocent et absent peut risquer d'endosser la faute de la mère.

L'auteur fait remarquer qu'il n'est question ici que de pères ne présentant pas de phénomènes locaux, par conséquent seulement de la possibilité de l'infection du fœtus par le sperme, et non de la transmission de la maladie comme telle à la mère; car en ce cas la question change de face.

Le présent traité de 1875, composé comme les autres de matériaux privés, continue de présenter le même résultat: *jamaïs aucun symptôme d'infection chez les enfants.*

Le nombre des pères s'est élevé à 42, celui des enfants à 89.

Sur ce nombre d'enfants, 3 sont morts: l'un de rachitis, le deuxième d'hydrocéphale aiguë, le troisième de pleuropneumonie. Quant à 5 de ces enfants, l'auteur les a perdus de vue, 3 étant émigrés et les 2 autres ayant changé de lieu de domicile.

Les mères respectives se portent toutes très bien, sans avoir jamais présenté le moindre symptôme d'infection.

Le résultat de ces observations est donc en 1875 le même qu'auparavant:

- 1° Le père atteint d'une syphilis latente constitutionnelle n'a aucune part directe au développement de la syphilis héréditaire.
- 3° L'enfant d'un tel père est *sain et bien portant.*
- 3° La syphilis héréditaire suppose *toujours* une mère *infectée.*
- 4° Le sperme d'un homme syphilitique n'exerce *aucune* influence sur l'organisme de la mère, ni directement ni indirectement (par grossesse).

